

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a sudcov JUDr. Milana Deáka a JUDr. Jany Cisárovej v právnej veci žalobcu **R. K.**, bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. I. G., advokátom v P., proti žalovanej **Slovenskej republike – Slovenskej informačnej službe**, so sídlom v B., o **ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 10C 192/2000, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 11. marca 2008 sp. zn. 5Co 321/06, takto

r o z h o d o l :

1. Dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 11. marca 2008 sp. zn. 5Co 321/06 v časti, ktorou zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 19. apríla 2006 č. k. 10C 192/00 - 200 o uložení povinnosti žalovanej upustiť od neoprávnených zásahov do práv žalobcu tak, že žalobu v tejto časti zamietol, **z a m i e t a**.

2. Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 11. marca 2008 sp. zn. 5Co 321/06 vo výroku:

a/ ktorým zmenil výrok rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 19. apríla 2006 č. k. 10C 192/00 - 200 v časti o určení, že žalovaná neoprávnene zasiahla do práv žalobcu, a v časti o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 2 250 000 Sk (74 686,32 €) tak, že žalobu v týchto častiach zamietol,

b/ o trovách konania.

3. Vec v rozsahu zrušenia vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa svojím žalobným návrhom (po jeho zmene a doplnení) domáhal, aby súd určil, že žalovaná neoprávnene zasiahla do jeho práv na súkromie neoprávneným sledovaním, neoprávneným odpočúvaním telefonických hovorov, neoprávneným zbieraním údajov a informácií a prípravou diskreditácie; uložil žalovanej povinnosť upustiť od neoprávnených zásahov do práv žalobcu na súkromie neoprávneným sledovaním, neoprávneným odpočúvaním telefonických hovorov, neoprávneným zbieraním údajov a prípravou diskreditácie; uložil žalovanej povinnosť uhradiť žalobcovi 6 500 000 Sk ako náhradu nemajetkovej ujmy a trovy konania.

Okresný súd Bratislava I (súd prvého stupňa) rozsudkom z 19. apríla 2006 č. k. 10C 192/00 – 200 a/ určil, že žalovaná neoprávnene zasiahla do práv žalobcu na súkromie neoprávneným sledovaním, neoprávneným odpočúvaním telefonických hovorov, neoprávneným zbieraním údajov a informácií a prípravou diskreditácie, b/ uložil žalovanej povinnosť upustiť od neoprávnených zásahov do práv žalobcu na súkromie neoprávneným sledovaním, neoprávneným odpočúvaním telefonických hovorov, neoprávneným zbieraním údajov a prípravou diskreditácie, c/ uložil žalovanej povinnosť uhradiť žalobcovi 2 500 000 Sk ako náhradu nemajetkovej ujmy, d/ vo zvyšku žalobu zamietol a e/ uložil žalovanej povinnosť uhradiť žalobcovi trovy konania 265 401 Sk na účet právneho zástupcu žalobcu. Z dokazovania vzal za preukázané, že po tom, čo žalobca uverejnil v denníku SME 11. novembra 1995 výzvu k občanom Slovenskej republiky na podpísanie petície za vyhlásenie referenda za odvolanie bývalého premiéra vlády Slovenskej republiky (ďalej tiež „SR“) Vladimíra Mečiara z funkcie predsedu vlády SR, žalovaná neoprávnene zasiahla do súkromia žalobcu. Neoprávnenosť zásahu do súkromia žalobcu činnosťou žalovanej mal preukázanú z vykonaných svedeckých výpovedí, predovšetkým z výpovede bývalého štatutárneho zástupcu žalovanej, ktorý túto okolnosť skonštatoval aj vo svojej správe o činnosti o žalovanej prednesenej v Národnej rade Slovenskej republiky v roku 1999. Žalovaná nad rámec svojej pôsobnosti upravenej v § 2 a v rozpore s § 17 zákona 46/1993 Z.z. získavala a sústreďovala informácie o osobe a činnosti žalobcu a neoprávnene viedla o ňom evidenciu. Poukázal na ustanovenie § 11 a 13 Občianskeho zákonníka, články 8, 10, 17, 18 Dohovoru o

ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej tiež „dohovor“) ako aj na článok 16 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej tiež „ústava“) a uviedol, že žalobca mal a má do budúca zachované právo na rešpektovanie svojho súkromia, rodinného života, obydlia a korešpondencie, právo na slobodu prejavu, t.j. slobodne prezentovať svoje názory, myšlienky a žiadny štátny orgán a teda aj žalovaná nemôže do výkonu uvedených práv zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti. Štát a štátny orgán - teda aj žalovaná - si nemôže svoju právomoc vykladať tak, že má akékoľvek právo vyvíjať činnosť alebo dopúšťať sa činov zameraných na zničenie ktoréhokoľvek z priznaných práv a slobôd alebo na obmedzovanie týchto práv a slobôd vo väčšom rozsahu, než to ustanovuje dohovor, ústava, Občiansky zákonník. V celom rozsahu preto žalobe v prvej a druhej časti (a/, b/) vyhovel. Zároveň rozhodol aj o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže v prípade zásahu do súkromia žalobcu a jeho rodiny nepovažoval za dostatočné len určenie neoprávnenosti zásahu do práv žalobcu na súkromie neoprávnenou činnosťou žalovanej špecifikovanou vo výroku rozsudku a uloženie povinnosti žalovanej upustiť od neoprávnených zásahov do práv žalobcu na súkromie. Náhradu nemajetkovej ujmy priznal žalobcovi v sume 2 500 000 Sk, vezmúc zreteľ na neprimeranosť zásahu a dĺžku trvania narušenia zákonom chráneného súkromia žalobcu a jeho rodiny, ekonomickú situáciu žalobcu pred neoprávneným zásahom do jeho súkromia a aj psychickú traumu, ktorú žalobca a jeho rodina neoprávneným zásahom utrpeli. Vo zvyšku z požadovanej nemajetkovej ujmy v sume 6 500 000, t.j. v rozsahu 4 000 000 Sk žalobu zamietol, nakoľko takto požadovaná výška nemajetkovej ujmy sa javila súdu vzhľadom na vykonané dokazovanie vo veci byť neprimeranou. O náhrade trov konania rozhodol s odkazom na ustanovenie § 142 ods. 3 O.s.p. s tým, že žalobca mal neúspech v pomerne nepatrnej časti a rozhodnutie súdu záviselo od úvahy súdu.

Krajský súd v Bratislave (odvolací súd) na odvolanie žalobcu (do zamietajúcej časti rozsudku súdu prvého stupňa) a na odvolanie žalovanej (do vyhovujúcej časti rozsudku súdu prvého stupňa) rozsudkom z 11. marca 2008 sp. zn. 5Co 321/06 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a/ v časti o určení, že žalovaná neoprávnené zasiahla do práv žalobcu, b/ v časti o uložení povinnosti žalovanej upustiť od neoprávnených zásahov do práv žalobcu a c/ v časti o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 2 250 000 Sk (74 686,32 €) tak, že žalobu v týchto častiach (rozsahu) zamietol, a potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v časti o

povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 250 000 Sk (8 298,48 €) a v časti o zamietnutí žaloby vo zvyšku nemajetkovej ujmy, t.j. v sume 4 000 000 Sk (132 775,68 €). Žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Odvolací súd vo vzťahu k žalobe v časti, ktorou sa žalobca domáhal upustenia od neoprávnených zásahov do svojich práv na súkromie či už neoprávneným sledovaním alebo odpočúvaním telefonických hovorov, prípadne neoprávneným zbieraním údajov a informácií, či upustenia od prípravy diskreditácie, uviedol, že z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že tieto zásahy boli vykonané v minulosti a žalovaná od nich upustila (už netrvajú). K zásahom do práva žalobcu na súkromie už došlo a túto skutočnosť nemožno zvrátiť uvedením do pôvodného stavu; žalobca nepreukázal, že by sa tak dialo i v súčasnosti. Odvolací súd preto - posudzujúc vec v zmysle ust. § 154 ods. 1 O.s.p., t.j. že pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia - napadnutý rozsudok v časti, ktorou súd prvého stupňa uložil žalovanej povinnosť upustiť od neoprávnených zásahov do práv žalobcu, zmenil tak, že žalobu v tejto časti ako nedôvodnú zamietol (§ 220 O.s.p.). Podľa odvolacieho súdu rozhodol súd prvého stupňa nesprávne aj v tej časti rozsudku, ktorou žalobe vyhovel, určiac, že žalovaná neoprávnene zasiahla do súkromia žalobcu; napadnutý rozsudok preto zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol (§ 220 O.s.p.). Bol totiž názor, že žaloba o určenie, že žalovaná neoprávnene zasiahla do práv žalobcu na súkromie tým, že ho neoprávnene sledovala, odpočúvala, neoprávnene o ňom zbierala informácie a pripravovala jeho diskreditáciu, je určovacou žalobou, ktorá má preventívnu povahu; jej účelom je poskytnúť ochranu právnomu postaveniu žalobcu skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva. Tam, kde právny vzťah alebo právo už porušené bolo ako v tomto konkrétnom prípade, nie je podľa odvolacieho súdu ale určovacia žaloba namieste. Vyriešenie otázky, že žalovaná neoprávnene zasiahla do práv žalobcu (konkrétne do práva na súkromie) má polohu vyriešenia predbežnej otázky, ktorú súd musel tak či tak riešiť skôr, než rozhodol o priznaní práva na náhradu nemajetkovej ujmy. Odvolací súd sa zároveň dotkol otázky odpočúvania žalobcu žalovanou a vyslovil názor, že odpočúvanie žalobcu žalovanou nemožno považovať za neoprávnený zásah do jeho súkromia. Uviedol, že nemôžu byť nijaké pochybnosti o tom, že odpočúvanie telefonických hovorov je zásahom do práva na súkromie podľa čl. 22 ústavy aj čl. 13 Listiny (základných práv a slobôd), kde je to výslovne uvedené; štát môže do práva na súkromie zasiahnuť iba na základe zákona. V danej veci vydal sudca písomný súhlas na použitie informačnotechnických prostriedkov (§ 13 zák. č 46/1993 Z.z.). Oprávnenosť vydania právoplatného súhlasu všeobecný súd nemôže preskúmať a to preto, že súhlas je právoplatným rozhodnutím, ktorým je súd viazaný, resp. z ktorého musí súd vychádzať. To sa vzťahuje aj na prípadné občianskoprávne konanie na

ochranu osobnosti (na ochranu súkromia); v tejto spojitosti poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 274/05, uverejnený pod poradovým (publikačným) číslom 31/2006 v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR. Pokiaľ ide o právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, podľa odvolacieho súdu existencia neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcu nebola preukázaná v takom rozsahu, ako uvádzal žalobca, a ani v takom rozsahu, ako ustálil súd prvého stupňa, napriek tomu iba morálne zadosťučinenie sa javí ako nedostatočné a nepostačujúce vzhľadom na okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnostných sfér žalobcu došlo pri neoprávnenom zhromažďovaní údajov o jeho osobe. Odvolací súd - okrem toho, že odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností realizovaných žalovanou voči žalobcovi nepovažoval za protiprávne, keďže oprávnenosť vydania právoplatného súhlasu všeobecný súd nemôže preskúmať - nemal za preukázané, že konanie žalovanej vážne ohrozilo žalobcu v pracovnej sfére a že preto jeho obchodné aktivity sa postupne utlmovali, keď vypočutí svedkovia uviedli iné príčiny, prečo sa tak stalo. Mal za to, že pri vyjadrení miery narušenia súkromia žalobcu treba vychádzať z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v jeho rodinnom prostredí. Poukázal na to, že právo na súkromie chráni nedotknuteľnosť súkromného života a jeho úlohou je zaistiť nerušený súkromný priestor, v ktorom by sa mohla rozvíjať osobnosť človeka, a v prejednanej veci jednoznačne došlo k porušeniu práva na súkromie, keďže žalovaná neoprávnene získavala, zhromažďovala vedomosti o skutočnostiach súkromného života žalobcu jeho sledovaním. Porušenie tohto osobnostného práva malo negatívny dopad na život rodiny žalobcu, t.j. manželky a maloletých detí, ako to vyplýva z výpovede svedkyne Kataríny Krajňákovej, vyvolávalo u nich strach a obavu o životy. S poukazom na dôsledok zvlášť závažného neoprávneného zásahu žalovanej proti osobnosti žalobcu, kde zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa nejaví postačujúcim, aj odvolací súd mal za opodstatnené, aby sa žalobcovi poskytla náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súdom prvého stupňa priznanú náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 2 500 000 Sk považoval ale za neprimeranú a blížiacu sa k zneužívaniu daného prostriedku na obohatenie sa; za zodpovedajúcu výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch považoval 250 000 Sk s tým, že táto náhrada so zreteľom na všetky okolnosti prípadu je schopná optimálne a účinne vyvážiť a zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu na osobnosti žalobcu. Tieto dôvody viedli odvolací súd k obmedzeniu súdom prvého stupňa priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch na ostatne uvedenú sumu (k potvrdeniu rozsudku súdu prvého stupňa do rozsahu náhrady 250 000 Sk a jeho zmene a zamietnutia žaloby v rozsahu náhrady 2 250 000 Sk). Výrok

o trovách celého konania odôvodnil tým, že v konaní takmer v celom rozsahu bola úspešná žalovaná, ktorej s konaním žiadne trovy nevznikli (§ 224 ods. 2, § 142 ods. 3 O.s.p.).

Proti rozsudku odvolacieho súdu v jeho zamietajúcej časti podal žalobca dovolanie a navrhol v napadnutej časti rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 238 ods. 1 a § 237 O. s. p. a ako dôvody dovolania uplatňoval dôvody uvedené v § 241 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ O.s.p. Bol toho názoru, že odvolací súd mu odňal možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že nebol poučený o lehote na prípravu na pojednávanie, hoci súhlasil s odvolacím pojednávaním bez právneho zástupcu. Odvolaciemu súdu ďalej vytýkal, že bez vykonania dôkazov ustálil iný skutkový stav, ako je obsiahnutý v odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa, že prišiel k záveru, že konanie žalovanej vážne nenarušilo alebo neohrozilo žalobcu v pracovnej sfére, že vlastné ohrozenie v pracovnej sfére spočívalo v tom, že žalobca vyzval občanov k podpísaniu petície za vyhlásenie referenda za odvolanie predsedu vlády Vladimíra Mečiara. Nesúhlasil s právnym názorom odvolacieho súdu, že žaloba v časti o určenie, že žalovaná neoprávnene zasiahla do práv žalobcu, je určovací žalobu, ktorá má preventívnu povahu a nie je na mieste tam, kde právo už porušené bolo, ako to bolo v tomto konkrétnom prípade. V tejto časti rozsudok vyhovujúci žalobe má jednoznačne deklarovať, že skutočne došlo k porušeniu práva na súkromie u žalobcu, preto aj v tejto časti má žaloba význam. Nesúhlasil ani s právnym názorom odvolacieho súdu o neodôvodnenosti žaloby v časti o uložení povinnosti žalovanej upustiť od neoprávnených zásahov do práv žalobcu. Uviedol, že je síce pravda, že v súčasnosti možno žalovaná od zásahov upustila, ale táto skutočnosť nie je nikomu známa, jedine žalovanej, pričom rozhodnutím (vyhovujúcim) o tejto časti žaloby by sa žalovanej dalo jednoznačne najavo, že pokiaľ by došlo opätovne k bezdôvodným zásahom do súkromia žalobcu, porušuje tým rozhodnutie súdu. Dovolateľ namietal aj právny názor odvolacieho súdu ohľadom výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch a zdôraznil, že sa tu jedná o precedenčný prípad, keď štát, ktorý prostredníctvom orgánov má chrániť záujmy občanov, je použitý na potláčanie ich práv a porušenie základného práva nie je už možné napraviť. S názorom odvolacieho súdu, že nie je možné preskúmať podmienky vydania rozhodnutia o odpočúvaní a že z tohto dôvodu nie je možno považovať odpočúvanie žalobcu žalovanou za neoprávnený zásah do jeho súkromia, dovolateľ nesúhlasil. Citovanie z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 274/05 odvolacím súdom považoval v danom kontexte za len selektívne; podľa argumentácie dovolateľa sa odvolací súd ako všeobecný súd v rámci konania o ochranu osobnosti mohol zaoberať následkami

právoplatného rozhodnutia o povolení odpočúvania do súkromia žalobcu. Napokon nesúhlasil ani s rozhodnutím odvolacieho súdu o trovách konania, predovšetkým s jeho záverom, že žalovaná v konaní bola takmer v celom rozsahu vo veci úspešná, a tvrdil s poukazom na § 142 ods. 3 O.s.p., že náhrada trov konania mala byť priznaná žalobcovi.

Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že nevidí vážny dôvod na zaujímanie stanoviska k tvrdeniam žalobcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k týmto záverom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

V zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatorne (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) sa zaoberá procesnými

vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzujú len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na uvedenú zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Dovolateľ vadu tejto povahy namietal (237 písm. f/ O.s.p.), dovolací súd sa však s jeho argumentáciou o existencii takejto vady nestotožnil.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať sa v zmysle citovaného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Z obsahu dovolania je zrejmé, že prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. vyvodzuje žalobcu z toho, že odvolací súd ho 11. marca 2008 nepoučil o lehote na prípravu na pojednávania, ktorú nemal zachovanú, lebo nedostal predvolanie.

Podľa § 115 ods. 2 O.s.p. predvolanie sa musí účastníkom doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

Občianske súdne konanie je ovládané zásadou ústnosti (porovnaj čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd). Predvolanie na pojednávanie sa spravidla robí písomne a musí sa doručiť účastníkom tak, aby mali dostatok času na prípravu na pojednávanie. Lehota päť dní uvedená v § 115 ods. 2 O.s.p. je poriadková, súd ju však nemôže skrátiť tak, aby účastník (so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu) nemal zachovanú možnosť prípravy na pojednávanie. Zároveň treba dodať, že ak táto lehota dodržaná nie je, možno pojednávanie uskutočniť len vtedy, ak postačovala na prípravu na pojednávanie kratšia ako uvedená lehota alebo ak účastník, u ktorého sa táto

lehota nedodržala, súhlasí s pojednávaním; uskutočnením pojednávania v takom prípade potom nedochádza u tohto účastníka k odňatiu možnosti konať pred súdom.

Z obsahu spisu vyplýva, že pred začatím odvolacieho pojednávania 11. marca 2008 sa zisťovala prítomnosť účastníkov ako aj zástupcu žalobcu, ktorý sa nedostavil, čo odvolací súd v zápisnici o pojednávaní pred odvolacím súdom aj poznamenal. Ďalej je v tejto zápisnici uvedené, že podľa žalobcu o vytýčenom termíne odvolacieho pojednávania jeho zástupca vie, svojho zástupcu sám informoval o tomto termíne, ktorý zistil na internete. V zápisnici sa tiež uvádza, že žalobca súhlasí s tým, aby odvolací súd prejednal vec v neprítomnosti jeho zástupcu. Súhlas s odvolacím pojednávaním 11. marca 2008 žalobca potvrdil aj vo svojom dovolaní.

Ak za tejto situácie, t.j. s výslovným súhlasom žalobcu odvolací súd vo veci uskutočnil 11. marca 2008 pojednávanie a to aj bez prítomnosti právneho zástupcu žalobcu, neodňal žalobcovi možnosť pred súdom konať. Bolo výlučne na žalobcovi, ktorý s týmto pojednávaním súhlasil, zvážiť svoju aktuálnu pripravenosť na pojednávanie; v takomto prípade odvolací súd nemal žiadnu osobitnú povinnosť žalobcu poučovať, napr. o znení ustanovenia § 115 ods. 2 O.s.p. či dokonca odhovárať od jeho súhlasu s pojednávaním. Dovolací súd dáva tiež do pozornosti ustanovenie § 5 O.s.p., z ktorej úpravy vychodí, že odvolací súd pri plnení svojich úloh voči žalobcovi nemal ani všeobecnú manuálnu povinnosť. Súdny totiž podľa § 5 ods. 1 O.s.p. poskytujú pri plnení svojich úloh účastníkom v občianskom súdnom konaní poučenia o ich procesných právach a povinnostiach, túto povinnosť ale nemajú, ak je účastník v občianskom súdnom konaní *zastúpený* advokátom (§ 5 ods. 2 O.s.p.). Absenciu povinnosti súdu poskytnúť žalobcovi ako účastníkovi zastúpenému v občianskom súdnom konaní advokátom poučenia o jeho procesných právach a povinnostiach podmienil zákonodarca výlučne existenciou právneho vzťahu *zastúpenia* účastníka advokátom, nie skutkovými okolnosťami, napr. prítomnosťou či neprítomnosťou advokáta.

Z uvedeného potom vyplýva, že postup odvolacieho súdu bol v súlade so zákonom a k porušeniu procesných práv žalobcu priznaných mu zákonom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. nedošlo; v danom prípade prípustnosť a dôvodnosť dovolania nemožno teda vyvodiť z citovaného ustanovenia. Dovolací súd nezistil ani iné vady konania vymenované v § 237 O.s.p.

V tejto právnej veci je však dovolanie žalobcu prípustné, pretože smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu v časti, ktorou bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.).

Dovolací súd pri následnom posudzovaní ďalších námietok (dôvodov) dovolania vychádzal z toho, že jednotné a celistvé právo na ochranu osobnosti fyzickej osoby je zabezpečované radom rozličných prostriedkov, na ktoré treba prihliadať relatívne celkom samostatne, že jednotlivé prostriedky upravené v ustanoveniach § 13 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka možno použiť kumulovane a že žalobca vo svojej žalobe (po jej zmene a doplnení) ako prostriedku občianskoprávnej ochrany osobnosti uplatnil viacero žalobných typov (žalobných petítov): žiadať upustiť od neoprávnených zásahov (zdržovacia žaloba), poskytnúť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (peňažitá satisfakčná žaloba) a určiť, že žalovaná neoprávnene zasiahla do jeho práv na súkromie (určovacia žaloba).

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (§ 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka).

Dovolací súd sa nestotožnil s námietkou dovolateľa, že rozsudok odvolacieho súdu v časti, ktorou zmenil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o uložení povinnosti žalovanej

upustiť od neoprávnených zásahov do práv žalobcu tak, že žalobu v tejto časti zamietol, spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť, alebo aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval.

Judikatúra sa už v minulosti jednoznačne vyjadrila, že domáhať sa upustenia od neoprávneného zásahu, ktorý sa týka osobnosti fyzickej osoby, je možné len tam, kde zásah doteraz trvá [porovnaj napr. Nejvyšší soud o občanském soudním řízení v některých věcech pracovněprávních, občanskoprávních a rodinněprávních, Sborník stanovisek, závěrů, rozborů a zhodnocení soudní praxe, zpráv o rozhodování soudu a soudních rozhodnutí Nejvyššího soudu 1964-1969, SEVT, Praha 1980 (ďalej len „Zborník III“), str. 204]. Od uvedeného názoru v prípade tejto zdržovacej (negatívnej) žaloby nie je dôvod ustupovať; to napokon dokladá i novšia judikatúra aj teória (porovnaj napr. Jiří Doležilek, Přehled judikatury ve věcech ochrany osobnosti. ASPI, a. s. Praha 2008, str. 74; Jiří Švestka, Jiří Spáčil, Marta Škárová, Milan Hulmák a kolektiv, Občanský zákoník I, 1. vydanie, Praha 2008, str.180). Právnomu záveru odvolacieho súdu o neopodstatnenosti žaloby v tejto časti - reflektujúcemu stav, že v danom prípade neoprávnený zásah skončil, v čase súdneho konania už netrval - nemožno nič vyčítať (išlo o správnu aplikáciu § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka a správne sa tiež poukázalo na procesný predpis - § 154 ods. 1 O.s.p.). Za stavu, keď v konaní nebolo doložené pokračovanie ani hrozba či reálne a bezprostredné nebezpečenstvo opakovania neoprávneného zásahu do práva žalobcu na súkromie zo strany žalovanej, úspešnosť žaloby domáhajúcej sa uloženia povinnosti žalovanej upustiť od neoprávnených zásahov do práv žalobcu neprichádza vôbec do úvahy; tieto dôvody sú právne relevantné, nie argumentácia či motívy žalobcu ohľadom tejto žaloby podané v jeho dovolaní. Odvolací súd pri posudzovaní rozsudku súdu prvého stupňa a rozhodovaní o tejto časti žaloby na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, tento aj správne vyložil a jeho právne závery zodpovedajú hypotéze použitého právneho predpisu; v tejto časti z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je rozsudok odvolacieho súdu preto správny.

Odlíšná situácia však už je, pokiaľ odvolací súd zmenil výrok rozsudku súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa určenia, že žalovaná neoprávnene zasiahla do práv žalobcu na súkromie tým, že ho neoprávnene sledovala, odpočúvala, neoprávnene o ňom zbierala informácie a pripravovala jeho diskreditáciu, a zamietol žalobu v tejto časti s odôvodnením, že takáto určovacia žalobou má iba účel poskytnúť ochranu právnenému postaveniu žalobcu skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva. Odvolací súd zaujal vlastne názor, že na takejto žalobe nemá či nemôže mať žalobca naliehavý právny záujem, poukážuc, že vyriešenie otázky, že žalovaná neoprávnene zasiahla do práv žalobcu (konkrétne do práva na súkromie), má polohu vyriešenia predbežnej otázky, ktorú súd musel tak či tak riešiť skôr, než rozhodol o priznaní práva na náhradu nemajetkovej ujmy.

Návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa o. i. rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem (§ 80 písm. c/ O. s. p.).

Občianskoprávne prostriedky ochrany osobnosti fyzickej osoby sú v § 13 Občianskeho zákonníka uvedené len demonštratívne; popritom - či už samostatne alebo spolu so žalobou z tohto exemplifikatívneho výpočtu - sú možné aj iné žalobné typy (žalobné petity), t.j. žaloby dožadujúce sa inej formy ochrany a sem patrí aj žaloba o určenie, že určitým spôsobom sa zasiahlo do práv na ochranu osobnosti žalobcu. Je potrebné pripomenúť, že v minulosti sa vyskytli doktrínálne názory, že v prípade určovacieho žalobného návrhu ako osobitného občianskoprávneho prostriedku ochrany osobnosti je jeho podmienkou, aby žalobca preukázal naliehavý právny záujem na určení podľa § 80 písm. c/ O. s. p. (porovnaj napr. Zdeněk Kratochvíl a kolektív, *Nové občianske právo*, Bratislava 1967, str. 57; Karel Knap, Jiří Švestka, *Ochrana osobnosti podle československého občanského práva*, Praha 1989, str. 139). S týmito názormi korešponduje názor odvolacieho súdu, že určovacia žaloba má pri ochrane osobnosti účel len poskytnutia ochrany právnenému postaveniu žalobcu skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva, resp. že takáto žaloba nie je namieste v prípade, ak žalobca v spojitosti s neoprávneným zásahom, ktorý žiada (výrokom súdu) určiť, požaduje aj plnenie (náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch). Tento názor odvolacieho súdu, ktorý takto stojí na pozícii o neprípustnosti uplatnenej určovacej žaloby, keďže nebol daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení podľa § 80 písm. c/ O. s. p., nie je správny. Relevantná súdna prax totiž už dávnejšie uvedenú otázku vyriešila a upozornila, že „žaloby o určenie, že určitým spôsobom sa zasiahlo do práv osobnosti žalobcu alebo žaloby o určenie,

že určité výroky sú nepravdivé ... nie sú žalobami určovacími podľa ustanovenia § 80 písm. c/ O. s. p. Preto nie je potrebné, aby sa preukazoval právny záujem na tomto určení“ (porovnaj Zborník III, str. 209). Rovnaký názor sa v judikatúre uplatňuje aj v súčasnosti a zastáva sa už aj v teórii (porovnaj napr. Jiří Doležilek, Přehled judikatury ve věcech ochrany osobnosti. ASPI, a. s. Praha 2008, str. 90; Jiří Švestka, Jiří Spáčil, Marta Škárová, Milan Hulmák a kolektiv, Občanský zákoník I, 1. vydanie, Praha 2008, str. 179, 200).

Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd právne chybné posúdil vec vo vzťahu k tej časti žaloby, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že žalovaná neoprávnene zasiahla do práv žalobcu na súkromie tým, že ho neoprávnene sledovala, odpočúvala, neoprávnene o ňom zbierala informácie a pripravovala jeho diskreditáciu, keď v tejto časti považoval žalobu za neopodstatnenú *z procesného hľadiska* (z dôvodu jej neuplatniteľnosti pre nepreukázanie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení podľa § 80 písm. c/ O. s. p.). Preto sa - rozhodujúc o tejto určovacej žalobe - *vecne* jednotlivými zásahmi až na čiastkovú otázku týkajúcu sa odpočúvania nezaoberal. Súd takto (z tohto dôvodu) zamietajúci žalobu na určenie podľa § 80 písm. c/ O. s. p. totiž nepreskúmava (nesmie preskúmať) žalobu aj z vecnej stránky, čo opakovane zdôraznila judikatúra (porovnaj napr. dôvody v R 61/2007). Odvolací súd posúdil žalobu o určenie, že žalovaná neoprávnene zasiahla do jeho práv na súkromie, ako *procesne* neprípustný prostriedok *en block* (okolnosť, že v spojitosti s určovacou žalobou sa - aj - *vecne* dotkol jedného zo zásahov, na uvedenej skutočnosti nič nezmenilo). Výrok rozsudku z 11. marca 2008 sp. zn. 5Co 321/06, ktorým odvolací súd zmenil výrok rozsudok súdu prvého stupňa v časti o určení, že žalovaná neoprávnene zasiahla do práv žalobcu, a žalobu v tejto časti zamietol, je teda založený na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) a to v otázke prípustnosti tejto určovacej žaloby.

Ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa (§ 211 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 122 ods. 1 O.s.p., dokazovanie vykonáva súd na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

Z ustanovenia § 125 O.s.p. vyplýva, že za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy

a vyjadrenia orgánov, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov. Pokiaľ nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

Z ustanovenia § 220 O.s.p. vyplýva, že odvolací súd zmení rozhodnutie súdu prvého stupňa, ak nie sú splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 219), ani jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Podľa § 213 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku, odvolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 4.

Ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám (§ 213 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku, v súčasnosti ide o ustanovenie § 213 ods. 3 O.s.p.).

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom toho, aby odvolací súd mohol zmeniť napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa (ak má za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam), je opakovanie dokazovania v potrebnom rozsahu odvolacím súdom. Podmienkou zmeny rozhodnutia v takomto prípade je teda skutočnosť, že odvolací súd sám opakuje v potrebnom rozsahu dokazovanie, na základe ktorého dospeje ku skutkovému stavu odlišnému od skutkového stavu zisteného prvostupňovým súdom tvoriaceho podklad pre rozhodnutie v danej veci.

Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že odvolací súd pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy, kde v časti 2 250 000 Sk žalobu zamietol, z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyvodil odlišné skutkové a na ich základe aj právne závery; predovšetkým odlišne od súdu prvého stupňa ustálil nielen rozsah, ale aj následky neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcu. Odvolací súd okrem iného nemal za preukázané, že konanie žalovanej vážne ohrozilo žalobcu v pracovnej sfére a že preto jeho obchodné aktivity sa postupne utlmovali. Nadväzne na svoje odlišné skutkové zistenia ustálil, že náhrada nemajetkovej ujmy nad sumu 250 000 Sk, t.j. v časti 2 250 000 Sk nie je zodpovedajúca zásahu do osobnostných práv žalobcu. Učinil tak bez toho, aby vo veci vykonal akékoľvek dokazovanie (zopakovanie alebo doplnenie). Ak sa však odvolací súd

chcel odchyliť od skutkových zistení súdu prvého stupňa na základe bezprostredne pred ním vykonaných dôkazov, mal v zmysle citovaného § 213 ods. 2 (teraz § 213 ods. 3) O.s.p. sám v potrebnom rozsahu opakovať príslušné dokazovania a zadovážiť si tak rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle § 132 O.s.p. Len takýto postup je v súlade so zásadou priamosti a ústnosti občianskoprávneho konania. Je neprípustné, aby odvolací súd ku svojim odlišným skutkovým zisteniam vedúcim ho k záveru o neopodstatnenosti žaloby v časti o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 2 250 000 Sk (74 686,32 €) ako náhrady nemajetkovej ujmy, v ktorej časti rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobu v tomto rozsahu zamietol, dospel iba na základe prehodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa.

Z obsahu zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom z 11. marca 2008, na ktorom bolo aj meritórne rozhodnuté, totiž vyplýva, že na tomto pojednávaní odvolací súd žiadne dokazovanie nevykonal, napriek tomu vyšiel z iných skutkových zistení ako súd prvého stupňa. V tejto súvislosti považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že podanie správy predsedom senátu alebo povereným členom senátu o doterajšom priebehu konania, ktorá povinnosť vyplýva odvolaciemu súdu z ustanovenia § 215 O.s.p., ani oboznámenie obsahu spisu, resp. vyjadrenie účastníkov nie je zopakovaním dokazovania v zmysle § 122 a nasl. O.s.p. Odvolací súd si tak nezadovážil rovnocenný zákonný procesný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle § 132 O.s.p., a preto sú jeho skutkové a naň nadväzujúce právne závery o neopodstatnenosti žaloby v časti o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 2 250 000 Sk (74 686,32 €) ako náhrady nemajetkovej ujmy zatiaľ predčasné a dovolaciemu súdu neprislúcha v súčasnom štádiu konania oprávnenie na ich hodnotenie.

Z uvedeného vyplýva, že konanie odvolacieho súdu vo vzťahu (vedúcemu) k výroku jeho rozsudku z 11. marca 2008 sp. zn. 5Co 321/06, ktorým zmenil výrok rozsudok súdu prvého stupňa v časti o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 2 250 000 Sk (74 686,32 €) tak, že žalobu v tejto časti zamietol, je postihnuté inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). K takejto vade bol odvolací súd povinný prihliadnuť, i keby nebola uplatnená ako dôvod prípustného dovolania (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.).

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu proti rozsudku odvolacieho súdu v časti, ktorou zmenil rozsudok súdu prvého stupňa o uložení

povinnosti žalovanej upustiť od neoprávnených zásahov do práv žalobcu tak, že žalobu v tejto časti zamietol, podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol. Zároveň podľa § 243b ods. 2 O.s.p. zrušil rozsudok odvolacieho súdu v častiach, ktorými zmenil výroky rozsudku súdu prvého stupňa o určení, že žalovaná neoprávnene zasiahla do práv žalobcu, a o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 2 250 000 Sk (74 686,32 €) tak, že žalobu v týchto častiach zamietol. Rozsudok odvolacieho súdu zrušil aj v časti, ktorou rozhodol o trovách celého konania (v tejto časti ide o rozhodnutie, ktoré je svojou povahou uznesením - § 167 ods. 1 O.s.p., proti ktorému podľa § 239 ods. 3 O.s.p. je dovolanie neprípustné), keďže sa jedná o rozhodnutie s povahou závislého výroku v zmysle ustanovenia § 242 ods. 2 písm. b/ O.s.p. V rozsahu zrušenia vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje z hľadiska postupu v ďalšom konaní za potrebné zaujať názor na posudzovanie zásahu do práva na ochranu súkromia odpočúvaním telefonického rozhovoru v prípade, že bol daný príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností, t.j. na posudzovanie situácie, že žalobcu žalovaná odpočúvala, použila informačnotechnické prostriedky na základe udeleného písomného súhlasu sudcu (§ 13 zák. č 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v znení účinnom do 21. mája 2003). Žalobca totiž nesúhlasil s názorom odvolacieho súdu k odpočúvaniu, že nie je možné *všeobecným súdom* preskúmať podmienky vydania rozhodnutia o odpočúvaní a že z tohto dôvodu nie je možno považovať odpočúvanie žalobcu žalovanou za neoprávnený zásah do jeho súkromia. Podľa dovolacieho súdu žalobca v konaní o ochranu osobnosti nemá ako osoba dotknutá takýmto odpočúvaním možnosť domáhať sa ochrany v súvislosti s faktom, že jeho rozhovor bol odpočúvaný. Súd konajúci o ochrane osobnosti nesmie preskúmať oprávnenosť vydania právoplatného príkazu (udeleného písomného súhlasu sudcu na použitie informačnotechnických prostriedkov). Takýto príkaz ako právoplatné rozhodnutie je pre súd záväzný (je ním viazaný), z tohto príkazu súd musí pri svojom rozhodovaní vychádzať, keď ani pre tento prípad neplatí žiadna výnimka zo všeobecného pravidla o dosahu právoplatného rozhodnutia na občianskoprávne konanie (k prejudiciálnej záväznosti právoplatného rozhodnutia vyplývajúcej z ustanovenia § 135 ods. 2 O.s.p. porovnaj napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 349/09-36 z 20. januára 2010). V súvislosti so zaujatým právnym názorom je vhodné zároveň upozorniť aj na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uplatniteľnú m.m.), konkrétne na uznesenie z 10. decembra 2008, sp. zn. 5 Cdo 274/2007, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 36/2009 s týmito právnymi vetami: „Pokiaľ je

v súlade so zákonnými podmienkami pred príslušným orgánom začaté konanie, v ktorom bolo vydané zákonom predpokladané rozhodnutie, nie je vydanie takého rozhodnutia neoprávneným zásahom do osobnostných práv účastníka konania (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka), a to ani v prípade, že po jeho vydaní sa preukáže, že nebolo vydané dôvodne. Nezákonnosť rozhodnutia súd nemôže posudzovať ako otázku predbežnú“. Z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky viažucej sa k odpočúvaniu nemožno opomenúť uviesť uznesenie z 9. apríla 2009 č. k. IV. ÚS 121/09-20. Ústavný súd tu upozornil, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a judikatúry ústavného súdu právo na ochranu tajomstva správ podávaných prostredníctvom telefónu je súčasťou ústavou a dohovorom zaručeného práva na ochranu súkromia, zásahy do ktorého sú prípustné len výnimočne v prípadoch a spôsobom ustanoveným zákonom, a len vtedy, ak sú nevyhnutné v záujme zabezpečenia právnym poriadkom chránených hodnôt (rozhodnutie vo veci Klass a ostatní c. Spolková republika Nemecko zo 6. septembra 1978). Zároveň pripomenul svoj nález sp. zn. I. ÚS 274/05, zo 14. júna 2006, kde konštatoval, že opravný prostriedok voči príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností nie je prípustný, dotknutá osoba nemá možnosť domáhať sa ochrany pred všeobecným súdom v súvislosti s faktom, že jej rozhovor bol odpočúvaný. Oprávnenosť vydania právoplatného príkazu všeobecný súd nemôže preskúmať, a to práve preto, že príkaz je právoplatným rozhodnutím, ktorým je súd viazaný, resp. z ktorého musí súd vychádzať. Proti samotnému faktu odpočúvania telefonického rozhovoru sa preto osoba, ktorej rozhovor bol odpočúvaný, nemá možnosť brániť v konaní pred iným súdom, čím je daná právomoc ústavného súdu v zmysle čl. 127 ods.1 ústavy.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. januára 2011

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť: Hrčková Marta